

Společnost
pro vědy a umění

Spoločnosť
pre vedy a umenia

Zprávy SVU

Ročník 14. číslo 7
září 1972

Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. 381 Park Ave. South, New York, N. Y. 10016

Redakční rada: Vratislav Bušek; V. E. Andic, Hanuš Lexa, Jiří Skvor, Rudolf Sturm

NOVÁ OPERA RAFAELA KUBELÍKA "CORNELIA FAROLI"

Karel Steinbach

Premiéra Kubelíkovy opery "Cornelia Faroli" napsané před šesti lety se konala dne 15. srpna 1972 v Augsburgu u Mnichova. Účastníku tohoto představení byla zjevná slavnostní atmosféra svědčící o tom, že jde o vyjímečnou uměleckou událost v rámci mnichovských olympijských her.

Do Augsburgu se sjeli hudební odborníci a přátelé Kubelíkovi nejen z Německa ale i z ostatních zemí evropských a ze Spojených Států. Milá a četná návštěva z Prahy a ze stálého bydliště mistrova ze Švýcar.

Kubelík sám nastudoval a dirigoval svou operu napsanou na námět osvědčeného již Kubelíkova libretisty Dalibora Faltise, který je znám u nás také jako skladatel Dalibor Vačkář. Ovace autorovi ke konci představení byly přímo manifestační a druhý den německý tisk přinesl vesměs nadšené referáty.

S dílem zvítězilo také představení. Nastudování opery autorem bylo tak dokonalé, že tento večer byl označen v tisku jako jeden z nejvýznamnějších kulturních událostí v dějinách Augsburských. Umělecký soubor Augsburské opery byl doplněn členy státní bavorské opery a také hlavní postavu Tiziana zpíval přední její člen.

Legendární hra odehrává se v době renaissance. Malíř Tizian hledá model pro portrét zemřelé královny Isabelly a nachází jej v krásné Cornelií Faroli, kterou malíř zachraňuje - pod slibem manželství - před upálením jako čarodějnici. Když se Corneliie doví, že Tizian je ženatý, opouští ho a je upálená.

V této operě Kubelíkově objevila se znova jeho umělecká osobnost - nezahalená genialita hudebního dramatika, který dokonale ovládá všechny vyjadřovací prostředky hudební mluvy. Přímo osl-

ňoval do nitra jdoucím rozechvěním - zvrucněním tóny lidskosti a na druhé straně konflikt svědomí umělce, který obětuje člověka, když dosáhl svého cíle. Pro účastníky této světové premiéry to byl nezapomenutelný zážitek. "Cornelia Faroli" se zařadila beze sporu k vrcholným dílům vývoje moderní opery svojí dynamikou valící se dravým proudem a také jímavou vláčností něhy a jemnosti.

Rafael Kubelík svou osobností, v největším svém rozletu, kdy dostává do svých rukou veškerou uměleckou moc na nej přednější opeře světa, slučuje v ladnou harmonii lidskost a umění ve světě tonů - tak, jako tomu bylo u Karla Čapka, básníka lidskosti, ve světě slov.

Těžko lze se ubránit nevzpomenout na poslední větu, kterou Čapek napsal v nedokončeném románu "Život a dílo skladatele Foltýna", kam až došel, když neuprosná smrt mu vyrvala péro z ruky: "Tvoříš proto, abys na svém díle poznal tvar a dokonalost věcí. Tvá služba věcem je bohoslužba."

DR. JAN LÖWENBACH (J. L. BUDÍN)

29.4.1880 - 13.8.1972

Dr. Jan Löwenbach, čestný člen a nejstarší člen SVU (dožil se letos v dubnu požeňnaného věku 92 let) zemřel dne 13. srpna 1972 po krátké nemoci v Glens Falls, N. Y. "S Janem Löwenbachem odešla jedinečná postava československého kulturního života, nejen jeden ze svědků, ale přímo ze spoluzakladatelů oné krásné éry Československa, kterou jsme se naučili nazývat érou Masarykovou", řekl Dr. Jaroslav Drábek na tuzně v New Yorku dne 17. srpna, na níž Rudolf Firkušný zahrál krátkou skladbu Janáčkovu. Zesnulý skladatel K. B. Jiráek napsal o dr. Löwenbachovi, že si bez Löwenbacha nelze vůbec představit 30 let hudebního života v Československu

před druhou světovou válkou. Rodák z Rychnova nad Kněžnou, začal brzy, ještě před svou promoci na právnické fakultě Karlovy university, svou činnost hudebního kritika. Všestranně vzdělaný právník, činný obzvláště v oboru autorského práva, spisovatel, libretista a propagátor české hudby v zahraničí, obzvláště Leoše Janáčka, oslavoval v minulém roce vzácné 60. výročí svatby s paní Vilmlou Löwenbachovou. Během druhé světové války, jako kulturní poradce čsl. informační služby v New Yorku uveřejnil řadu článků v amerických hudebních časopisech o české hudbě a byl autorem textu pamětní desky Antonína Dvořáka na domě ve východní 17. ulici v

Zprávy SVU (CSASA News - Date of issue: September, 1972. Issued monthly except during July and August — Volume 14, Number 7 — Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. — Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016 — Tel.: (212) 686-4220 — Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues — 2nd class postage paid at New York N. Y.

New Yorku, která byla odhalena Janem Masarykem k 100. výročí narození skladatele v roce 1941. Po válce, od r. 1946 do r. 1948, byl přednostou hudebního oddělení ministerstva školství v Praze, pak se vrátil do New Yorku, kde jeho byt na 54. ulici s jeho ohrom-

nou knihovnou a obrazy českých malířů se stal pro jeho přátele "kouskem Československa na americké půdě". Byl to vzácný, krásný člověk. Paní Vilmě a celé rodině zesnulého vyslovujeme upřímnou soustrast.

jgl

ŠESTÝ SJEZD A VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ SVU

Šestý vědecký sjezd SVU se koná ve Washingtoně ve dnech 10. - 12. listopadu 1972. Valné shromáždění SVU se koná v pátek, dne 10. listopadu a vědecké přednášky, symposia a panelové diskuse v sobotu, dne 11. listopadu a v neděli, dne 12. listopadu, všechny v místnostech James Monroe Hall, George Washington University, 2115 G Street. Obvyklý banket SVU v sobotu večer, dne 11. listopadu - recepcce v 7 hodin, večere v 8 hodin - se koná v Atrium Hall, Kennedy Center (večerní úbor doporučen).

Na programu valného shromáždění budou zprávy funkcionářů, orgánů, místních a oblastních skupin a komisí SVU, rozprava o činnosti společnosti v uplynulém roce a o programu a plánech další činnosti, jakož i volby funkcionářů SVU na rok 1972/73. Pozvánky na valné shromáždění, spojené s registračním blanketem na sjezd, byly rozeslány kanceláří SVU všem členům. Předsednictvo doufá, že co největší počet členů se bude moci zúčastnit letošního valného shromáždění a všech sjezdových podniků (k nimž patří i zvláštní prohlídka Bílého domu pro účastníky sjezdu v pátek, dne 10. listopadu, v 8 hodin ráno, před začátkem valného shromáždění). Členy, kteří se nebudou moci zúčastnit valného shromáždění, žádáme, aby své návrhy a připomínky zaslali písemně do kanceláře SVU k rukám generálního tajemníka, Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016, nejpozději do 24. října 1972, a aby udělili svou plnou moc některému členu SVU,

který se valného shromáždění zúčastní osobně.

Upozorňujeme na ustanovení článku 10(4) stanov ve znění referenda ze dne 2. února 1972: "Písemné návrhy členů pro VS musí dojít předsednictvu nejpozději tři týdny přede dnem konání VS. O přípustnosti jiných návrhů rozhodne VS, avšak veškeré návrhy rezolucí a návrhy na změny stanov musí být podány písemně k rukám předsednictva, a to nejpozději šest týdnů přede dnem konání VS."

Ubytování ve Washingtoně v době sjezdu je zajištěno, a to buď v soukromých bytech členů SVU nebo v YMCA, Howard Johnson's Lodge, Roger Smith Hotel nebo Statler Hilton Hotel. Ceny hotelových pokojů jsou uvedeny na registračních blanketech; přihlášky na sjezd a ubytování v době sjezdu přijímá p. Anna Faltusová, 414 Melbourne House, 1315 16th Street N.W., Washington, D.C. 20036, telefon (doma) 202-387-8066, (kanc.) 202 223-5400, ext. 237.

Vědecký program sjezdu byl rozdělen na 19 sekcí, při čemž bylo dbáno na to, aby pokud možná nekolidovaly přednášky podobného rázu, o něž se pravděpodobně budou zajímat stejní posluchači - vždy velmi těžký úkol. Program byl uspořádán tak, že se v sobotu dopoledne i odpoledne a v neděli odpoledne budou konat zároveň přednášky pěti sekcí, zatím co v neděli dopoledne jsou na programu pouze čtyři sekce, a to:

v sobotu dopoledne, dne 11. listopadu (od 9 hodin):

Čechy a Morava ve středověku
Československé právo a právní řízení
(doma i v zahraničí)
Čtení z nových prací českých a slo-
venských spisovatelů a básníků I.
Noviny, časopisy a žurnalistika
Inženýrství a technologie

v sobotu odpoledne, dne 11. listopadu
(od 2 hodin):

Slovensko
Československo po druhé světové
válece
Umění a dějiny umění
Etnické problémy a studie
Dějiny vědy, technologie a výchovy
v Československu

v neděli dopoledne, dne 12. listopadu
(od 9 hodin):

Vznik Československa
Čtení z nových prací českých a slo-
venských spisovatelů a básníků II.
Hudba a muzikologie
Biologické a fyzikální vědy

v neděli odpoledne, dne 12. listopadu
(od 2 hodin):

Československé státní právo a poli-
tika
Literatura a lingvistika
Hospodářské a sociální poměry v
Československu pod komunistickým
režimem
Sociální vědy
Čtení z nových prací českých a slo-
venských spisovatelů a básníků III

UPOZORNENÍM ČLENŮM SVU

Jako součást šestého vědeckého sjez-
du SVU bude též uspořádána výstava
prací publikovaných členy SVU, jakož
i jiných uměleckých či výtvarných děl.
Uskutečnění a hodnota této výstavy
bude záviset na pomoci těch členů, kte-
ří publikovali či vytvořili nějaké vě-
decké či umělecké práce. Naléhavě
prosíme všechny autory, aby bez pro-
dlení zaslali jeden výtisk každé své
práce a pokud možno originály či aspoň
fotografie svých uměleckých děl pro
účely této výstavy.

Všechny takové práce buďtež zasílá-
ny na tuto adresu: Mrs. E. Royco, 6612
Tulip Hill Terrace, Washington, D.C.
20016.

NOMINAČNÍ KOMISE SVU

skládající se z pánů Dr. Karel Stein-
bach, Dr. Braňo M. Lajda, Dr. Miloš
M. Šebor a Josef Žanda (Dr. Jaroslav
Němec oznámil po uzávěrečce červno-
vých Zpráv SVU, že členství v nomi-
nační komisi nepřijímá) předložila tu-
to kandidátní listinu funkcionářů SVU
na rok 1972/73:

předseda: Prof. Franti. Schwarzenberg
místopředsedové: Prof. V. E. Andic,
Prof. Vratislav Bušek, Dr. Michal Mú-
dry, Dr. Miloslav Rechcigl ml., Prof.
Rudolf Šturm
gen. tajemník: Dr. Hanuš J. Lexa
pokladník: Jaroslav Šabat
redaktor Proměn: Dr. Jiří Škvor
členové výboru:

Prof. Miloslav Bernásek, Austrálie; Ing.
Pavel Blaho, New York; Dr. Alexej
Bořkovec, Washington; Dr. J. A. Bou-
ček, Ottawa; Dr. Bohuslava Bradbroo-
ková, Anglie; Antonín Cekoča, Batawa;
Dr. Karel Cvachovec, Toronto; Dr. Zorka
Černá, Švýcarsko; Oldřich Černý, Švý-
carsko; Dr. Zdenka E. Fischmannová,
Los Angeles; Rudolf Fraštacký, Toron-
to; Dr. Václav L. Holý, New York; Dr.
O. A. Horna, Washington; Dr. Zdeněk
Hruban, Chicago; Prof. Karel Husa,
Ithaca; Dr. Čestmír Ješina, Washington;
Dr. Vladimír Kabeš, Švýcarsko; Prof.
Josef Korbel, Denver; Arch. Vlastimil
Koubek, Washington; Ladislav A. Krát-
ký, Los Angeles. Dr. Antonín Kra-
tochvil, Mnichov; Dr. Alexander Krí-
žan, Boston; Dr. Braňo M. Lajda,
Washington; Prof. Victor Mamatey,
Georgia; Frank J. Marlow, Los Ange-
les; Stanley J. Maršík, Cleveland;
Prof. Ladislav Matějka, Michigan; Dr.
Thomas M. Messer, New York; Dr.
Jan V. Mládek, Washington; Dr. Jaro-
slav Němec, Washington; Vojtěch Nev-
lud, Washington; Jarmila Novotná, Ví-

deň; Dr. Ján Papánek, New York; Li-
buše Paukertová, Švýcarsko; Rev. Pře-
mysl Pitter, Švýcarsko; Dr. Ivan Pfaff,
Švýcarsko; Arch. Emil Royco, Washing-
ton; Dr. Oto Sitnai, Austrálie; František
Smetana, Iowa; Dr. Antonín Srba,
New York; Prof. Miloš M. Šebor, Ken-
tucky; Klement Šimončič, New York;
Dr. Josef Škvorecký, Toronto; Dr.
Ernest Šturec, Washington; Dr. Michael
Šumichrast, Washington; František Vá-
ňa, Austrálie; Jiří Voskovec, New York;
Dr. Karel Vrána, Itálie; Vlasta Vrázo-
vá, Berwyn; Prof. René Wellek, Con-
necticut; Joseph A. Zahradka, Los
Angeles.

Revizoři účtů: Dr. Milíč Kybal, Dag-
mar Čermáková

náhradníci: Mariika Šumichrastová, Vi-
lém Brzorád

Smírčí a rozhodčí komise: Prof. Felix
Míkula, Rev. Přemysl Pitter, Pavol
Plánovský

MÍSTNÍ A OBLASTNÍ SKUPINY SVU

Oblastní skupina SVU v Anglii: K naší
zprávě v červnových "Zprávách SVU",
která byla převzata z římského "No-
vého života", upozorňuje Dr. Rudolf
Václavík, pokladník oblastní skupiny,
že pořady "prvních sobot v měsíci" se
nekonají v rámci oblastní skupiny,
nýbrž v rámci "organizace mladých",
i když někdy šlo o přednášky členů
SVU. Přednášky pořádané oblastní
skupinou v prvním pololetí 1972 byly
tyto: Dne 29. ledna Ing. Bohumil Ko-
bliha, "Výrobní programy a společ-
nost", dne 26. března Dr. Jiří Marek,
"Otázka sedmdesátých let - mohou
stroje za nás myslet?", dne 26. března
prof. Dr. Stanislav Velinský "Cíle v
organizaci Nové Evropy a neutralita
ČSR", a dne 29. dubna Edmund Ře-
háč "Cíl organizace a činnost shro-
máždění evropských podmaněných ná-
rodů a styky mezi západem a výcho-
dem v souvislosti s proponovanou
evropskou konferencí".

Místní skupina SVU v Clevelandu: Dne
3. června 1972 se konala výroční schů-
ze. Na programu bylo: a) rekapitulace
činnosti SVU v uplynulém roce, kterou
provedl odstoupující předseda p. Stanley
Maršák. b) přednáška ing. Bastla pod
názvem: "Co se stalo světovému mě-
novému systému". (Pro velký zájem
opakována, tentokrát v češtině).
c) volba nového výboru pro příští
funkční období. Nově zvolený výbor
pro funkční období 1972-1973 má deset
členů: předseda, Dr. Miroslav Poseděl;
jednatel, Dr. Jan Suchý; pokladník,
Ludmila Bartíková; dopisovatel, Blan-
ka Suchá. Další členové výboru: Jiří
Havránek, Ing. Jaroslav Hyneček, Ján
Miňo, Dr. Lukáš Pituch, Jiřina Stej-
skalová, Dr. František Zajíček. (Su.)

Místní skupina SVU v New Yorku
ukončila sezonu 1971-72 dvěma zajíma-
vými přednáškami. Dne 25. května
1972 přednášel Ing. Pavel Blažo o za-
čátcích agrárního hnutí na Slovensku,
od minulého století až do republiky, a
dne 29. června následovala přednáška
Štefana Pagáče "Vzpomínky na Bohu-
mila Laušmana" - nejen podrobný je-
ho životopis, ale osobní vzpomínky na
poslední 4 roky Laušmanova života,
které ztrávili spolu v Ruzyňské věz-
nici, do dne Laušmanovy smrti dne 9.
května 1963 (podle jeho vlastních po-
sledních slov následkem otrávených
cigaret) a na trestní řízení, které na
Pagáčův podnět bylo zahájeno v roce
1968 a zastaveno "z nedostatku důka-
zů" v dubnu 1969.

Místní skupina SVU v Torontě spolu s
čsl. nář. sdružením pořádala dne 13.
června 1972 pásmo poezie věnované
Fráňovi Šrámkovi k dvacátému výro-
čí básnickova úmrtí. Po úvodu dra.
Karla Cvachovce, který pásmo sesta-
vil, recitovali Míla Beckerová, Ada To-
manová a František Kneisl. Na úterý,
dne 12. září 1972 prof. J. Petříček při-
pravuje večer Otakara Březiny.

ŽURNALISTICKÁ SEKCE SVU

Sjezd a výroční schůze sekce: Na Šestém sjezdu SVU ve Washingtonu bude také obvyklá výroční schůze žurnalistické sekce s volbami nového vedení. Bude se konat v sobotu 11. listopadu dopoledne na závěr přednášek v žurnalistické kategorii a po diskusním panelu o našem tisku. Přípomínky a návrhy k výroční schůzi pošlete jednatele sekce: Mrs. Anna Fallus, Melbourne House, 1315 16th Street, N. W., Washington, D.C. 20036. Odbočky sekce a oblastní jednatele prosíme o písemné zprávy.

Úmrtí: Na dovolené v Jugoslavii zemřel newyorský oblastní jednatel naší sekce, **Robert B. Soumar**. Byl vedoucím redaktorem časopisu Mezinárodní selské unie, který krátce před jeho smrtí přestal vycházet. V exilu v USA byl prakticky od roku 1939.

Pocty a vyznamenání: Mezi letošními nositeli Pulitzerovy ceny je také slovensko-americký žurnalista **Mike Royko**, 39-letý redaktor listu "The Chicago Daily News".

Lubor J. Zink, kanadský žurnalista, někdejší člen čs. diplomatického sboru, komentátor kanadského tisku, kandiduje za jeden torontský volební obvod do kanadské federální poslancecké sněmovny.

ČLENOVÉ SVU

Josef Brožek, profesor psychologie na Lehigh University, člen SVU, je spoluredaktorem knihy "Psychology in USSR, A Historical Perspective". Je to přehled vývoje sovětské psychologie od roku 1917 do dnešní doby a obsahuje články vedoucích sovětských vědců o teorii a praxi sovětské psychologie.

Rudolf Firkušný oslavuje v letošní sezóně 35. výročí svého prvního koncertu ve Spojených státech. V srpnu byl so-

listou na hudebním festivalu v Saratoge; dne 22. října bude solistou s Washingtonskou National Symphony v New Yorkské Philharmonic Hall, dne 14. dubna 1973 má svůj samostatný koncert ve velkém sále Hunter College, a ve dnech 3., 4., 5. a 8. května 1973 bude solistou s New Yorkskou Filharmonii pod taktovkou Rafaela Kubelíka.

V Los Angeles zemřel v červenci herec **Karel Hradilák**, člen SVU a výboru místní skupiny od jejího založení, po delší zákeřné nemoci. Když jeho herecká kariéra na pražských jevištích skončila emigrací v r. 1948, uplatnil se v Hollywoodu ve filmu a na televizi.

Karel Husa, nositel Pulitzerovy ceny 1969 v kategorii hudebních skladeb, profesor hudby a dirigent symfonického a komorního orchestru Cornell University, člen SVU, píše v dubnovém čísle časopisu Symphony News vydaném svazem Amerických symfonických orchestrů o problémech soudobé hudby ("The Acceptance of Contemporary Music"): "Dnešní soudobá hudba se někdy zdá nesrozumitelná a bezvýznamná obecnostvu, některým kritikům a dokonce i některým výkonným hudebníkům". Upozorňuje však, že skladatelé všech dob naráželi na podobný odpor (čítaje nepřiznivě soudobé kritiky Beethovenova "Fidelia", Schumannovy symfonické hudby, Brahmsovy první symfonie a hudby Debussyho), že dnešní skladatel nemůže imitovat klasiky, ale musí hledat nové cesty stejně jako kdysi Beethoven. Neodmítá předem ani použití elektronických nástrojů ani jiných možností druhé poloviny 20. století, nevěří však, že lze nahradit výkonného hudebníka strojem. K tomu, aby soudobá hudba se stala přístupnější širšímu obecnostvu, bude především třeba, aby se hudební výchova mládeže neomezila na tradiční klasickou hudbu. "Dnešní hudba musí být výrazem toho, co se děje v druhé polovině 20. století. Najde pochopení u budoucích pokolení, které si jí budou vážit."

V rámci publikací čs. dálkové školy ve Stuttgartu "Má vlast" vydal prof. dr. Josef Kratochvíl, člen SVU, sborník "Jan Amos Komenský" s příspěvků Pavla Javora, dra. Antonína Kratochvíla, Rev. Přemysla Pittira, F. C. Štěrby, dra. Josefa Kratochvíla, prof. dr. Karla Vrány, dra. V. Fanderlíka, dra. Antonína Hřebíka, Ing. Vladimíra Richtra, Tomáše J. Bati, Jaroslava Brodského, Rev. Jana Langa a j. (176 str., soukromý tisk, nakl. Horst Bis-singer K. G., 7031 Magstadt/Stuttgart), a pod názvem "Meditace věků" nové vydání "Filosofie středního věku" do-centa dra. Josefa Kratochvíla, otce bra-tří Kratochvílových, kterou v r. 1929 vydalo nakladatelství Barvič a Novot-ný v Brně. Dr. Kratochvíl st., který zemřel v dubnu 1940, se narodil před 90 lety, dne 9. března 1882.

Dirigent Miroslav Panský, člen SVU, který přišel do Spojených států před třemi lety, byl jmenován hudebním ředitelem a dirigentem GREEN BAY SYMPHONY ORCHESTRA ve státě Wisconsin. Orchester má 75 hudebníků a dává jedenáct koncertů do sezóny. Miroslav Panský v poslední době diri-goval jak ve Spojených státech tak v Evropě s velkým úspěchem.

Victor S. Mamatey, člen výboru SVU, profesor dejín na univerzitě štátu Georgia (University of Georgia), byl menovaný úradujícím dekanom fakul-ty umení a vied (Acting Dean of the College of Arts and Sciences) na tej univerzitě.

V jednom z washingtonských zahrad-ních předměstí, v Rockvillu, zazněly nedávno melodie několika Dvořáko-vých Slovanských tanců. V místním kulturním středisku uspořádala balet-ní představení svých žákyň a žáků ba-letní škola Milici Hasalové-Švehlové, (členky SVU) The Kemp Mill School of Ballet. První část programu vyplni-ly čtyři Dvořákovy Slovanské tance,

kteří půvabně zatančily starší zákyně školy. V druhé polovině programu se uplatnila drobotina baletní školy rozto-milým předvedením známé americké pohádky "Peter Rábbít".

ZÁZNAMY

Čs. národní rada americká, jejíž ústředí je v Chicagu, zvolila svým předsedou Vratislava Buška; místopředsedy jsou Mikuláš Ferjenčík, František Schwar-zenberg a Štefan Papánek, tajemníkem Vlastislav Chalupa a pokladníkem James V. Krákora. Prof. Bušek zastu-puje Řádu také ve výkonném výboru Ethnic Studies a je předsou východní oblasti Rady v New Yorku. L. T.

Ve Vídni se konal ve dnech 2. - 5. července 1972 pod protektorátem čsl. menšinové rady třetí slet ústředí čsl. Sokolstva v exilu za účasti asi pěti tisíc osob, mezi nimi Sokolové ze Švéd-ska, Anglie, Belgie, Francie, Německa, Švýcarska a Rakouska jakož i ze Spo-jených států, Kanady a Austrálie. Vel-mi činně se zúčastnili sletu členové jednot nově založených posrpnovými uprchlíky ve Švýcarsku. Mezi účast-níky byla řada členů SVU, jako na př. starosta Sokola v zahraničí dr. Anto-nín Hřebík z Chicaga, místopředsedka Marie Provazníková, jednatelka Jar-mila Uhlířová, dále Jarmila Novotná, dr. Karel Jeřábek z Toronta, red. Pej-skar, Jan Waldauf, Jaroslav Hanuš, Václav Kalouš, František Smola a j. V rámci sletu se konala hudební a taneč-ní akademie, veřejné cvičení žatstva, dorostu a členstva, závody tělocvičné a ve sportovních hrách (Volleyball, Basketball) a sjezd Sokola v zahraničí, který vyhlásil sokolský manifest ze dne 3. července 1972. Slet byl zdařilou manifestací národní jednoty v exilu, nejen úspěchem tělocvičným. Mimo členy Sokola čsl. sletu se zúčastnili ta-žké jihoslovanští Sokolové v exilu a Vídeňský Orel.

Jitka Feisthamelová, dcera inž. Ladislava Krátkého, člena SVU z Los Angeles, dokončila svá studia filologie na UCLA a na Madridské universitě - získala doktorát hispánských jazyků a literatur na UCLA v Los Angeles - a působí nyní ve svém oboru jako Assistant Professor na universitě v Honolulu. Blahopřejeme.

Krajanské divadlo Jana Snížka v New Yorku zahájí svoji činnost v nové sezoně dne 22. října 1972 v Českém domově v Astorii hrou Julia Zeyera "Radúz a Mahulena", s původní hudbou Josefa Suka. Představením bude uctěna památka zakladatele krajanského divadla Jana Snížka ke dni prvního výročí jeho úmrtí. Mezi účinkujícími je řada členů SVU: Božena Helclová-Snížková v úloze Mahuleny, dále Alice Lexová, Ladislav Novák, Václav Kalouš a Jaroslav Šabat.

Bismarck a Čechy, hledání pokračuje. Vojtěch N. Duben (ve Zprávách roč. 14. číslo 6, červen 1972) pramen okřídleného výroku Bismarckova: "kdo je pánem Čech je pánem Evropy" ještě nezjistil. Dovolává se m.j. na př. T. G. Masaryka, Světová revoluce (str. 508) z r. 1925. T. G. Masaryk jak známo hledal vždy pro každé tvrzení "doklady" a V. N. Duben právem soudí, že T. G. Masaryk si tento výrok Bismarckův nevymyslel; odkud ho ale vzal? V publikaci: The birth of Czechoslovakia (vydal Čestmír Ješina pro Čsl. národní radu Americkou v říjnu 1968 na str. 17 je otištěn Masarykův požadavek osvobození Čechů z nadvlády rakousko-uherské říše, otištěný v International News Service 25. října 1917. Masaryk se tu dovolává Bismarckova výroku, "kdo je pánem Čech je pánem Evropy." A zase bez citování pramene. Vzhledem k tomu, že maršál Koněv se tohoto výroku dovolává jako jednoho z důvodů sovětské invase v roce 1968, je více než kdy jindy na místě ve hledání pramene tohoto výroku pokračovat. Bez ohledu na to, že držení Čech přináší dobyvateli na konec pohromu, podle vtipného tvrzení Miloše Šebora

(v tomže čísle Zpráv, str. 42-43), či snad právě proto. Maršál Koněv ovšem Šeborovo varování nečetl. (-V.B.)

V nakladatelství Editorial Porrúa S. A. v Mexiku vyšel španělský překlad slavného díla J. A. Komenského "Didactica Magna" (198 str., cena neuvedena) s podrobným úvodem prof. Gabriela de la Mora. První vydání španělského překladu vydaného před 50ti lety v Madridu je rozebráno. Vedle titulního listu vidíme reprodukci obrazu J. A. Komenského, jehož autorem byl údajně Rembrandt. Prof. de la Mora má veliké zásluhy o propagaci Komenského v Mexiku, vyzdvihuje jeho dílo a dává ho za vzor mexickým pedagogům. Sám napsal knihu "Comenio y su Didactica Magna", která vyšla v r. 1947.

Č. S. A.

**(ČESKOSLOVENSKÉ SPOLKY
V AMERICĚ)**

slavící letošního roku 118 let své činnosti jako nejstarší bratrská a sesterská podpurná jednota v U.S.A., nabízí vám jedno z nejlepších a nejspolehlivějších životních pojištění pro jednotlivce i celé rodiny.

Rovněž poskytujeme pojištění nemocenské a nemocniční.

Č. S. A.

**2138 South 61st Court, Cicero,
Illinois 60650**

**Telefony 652-6360 242-2224
Area Code 312**